

KRONIKA 2010 ROKU

STYCZEŃ

XVIII Finał WOŚP również w Muzeum Papiernictwa

10 stycznia 2010 roku odbył się XVIII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, poświęcony – podobnie jak rok wcześniej – onkologii dziecięcej.

Do akcji po raz kolejny włączyło się Muzeum Papiernictwa, czerpiąc dla Orkiestry papierowe serduszka. W tym dniu zwiedzanie wystaw oraz udział w warsztatach własnoręcznego wykonania serduszka były bezpłatne, a zaoszczędzone pieniądze zwiedzający wrzucali do orkiestrowej skarbonki. Pomimo srogiej zimy do Muzeum dotarło tego dnia wiele osób, a na WOŚP zebrano 431,51 złotych oraz 50 eurocentów.

*****

Finisaż wystawy pt. „Zatrzymany świat”

10 stycznia 2010 roku o godz. 11.00 odbył się finisaż czeskiej wystawy Rudolfa Němečka „Zatrzymany świat” („Zastavený svět. Banát – Rumunsko”). Ekspozycję zorganizował Klub Fotograficzny „Poznávání” z Nowego Miasta nad Metują, a współorganizatorami – Muzeum Papiernictwa oraz Urząd Miejski w Dusznikach-Zdroju. W dusznickim Muzeum można ją oglądać od 15 grudnia 2009 roku.

„Zatrzymany świat” to cykl fotografii poświęconych tematyce rumuńskiego Banatu, krainy historyczno-geograficznej leżącej w południowo-zachodniej Rumunii.

*****

Muzeum Papiernictwa promowało Dolny Śląsk w... województwie kujawsko-pomorskim

15 stycznia 2010 roku w Chełmnie nad Wisłą otwarto wystawę pt. „Dzieje papieru i papiernictwa”, zrealizowaną przez dusznickie Muzeum wspólnie z firmą International Paper Kwidzyn S.A. (autorami ekspozycji są Teresa Windyka i Maciej Szymczyk, a organizatorem prezentacji – Jan Bałchan). Wystawa w Chełmnie została wzbogacona planszami ilustrującymi dzieje papierni w Przysiersku oraz historię produkcji celulozy siarczanowej. Wystawa wędruje po Polsce od 2006 roku i odwiedziła już m.in. Warszawę (Pałac Kultury i Nauki), Wrocław (Arsenał), Prudnik, Kostrzyn, Bielsk Podlaski czy Nową Sól.

Tym razem „Dzieje papieru i papiernictwa” zaprezentowano w Muzeum Ziemi Chełmińskiej, a współorganizatorem i sponsorem przedsięwzięcia była największa w Polsce i jedna z największych w Europie firma papiernicza – Mondi Świecie S.A. Ze strony sponsora wiele pracy i serca w zorganizowanie ekspozycji włożył Marek Motylewski. W uroczystościach otwarcia wystawy wzięli udział m.in. przedstawiciele władz miejskich Chełmna i Świecia, kierownictwo firmy Mondi Świecie S.A. z Prezesem Zarządu Maciejem Kundą, delegacja z Muzeum Papiernictwa, liczni dziennikarze oraz sympatycy chełmińskiego Muzeum. Gości powitała i do obejrzenia wystawy zapraszała Ewa Gerke – dyrektor Muzeum Ziemi Chełmińskiej.

Wernisaż przebiegał w duchu przybliżenia historii papiernictwa oraz przedstawienia obecnego znaczenia zakładów celulozowo-papierniczych w Świeciu (powstający tam papier wykorzystywany jest do wyrobu pudeł do pakowania niemal wszystkiego). Uroczystość stała się również okazją do promocji naszego regionu w województwie kujawsko-pomorskim.

Po części oficjalnej, w sali ślubów chełmińskiego ratusza odbył się pokaz czerpania papieru z masy dostarczonej przez firmę International Paper Kwidzyn S.A. Zapewne dzięki bliskości zakładów w Świeciu uczestnicy uroczystości wykazali wybitne zdolności papiernicze, gdyż wykonywane przez nich arkusze okazały się wyjątkowo udane. W Chełmnie „Dzieje papieru i papiernictwa” były prezentowane do 14 marca 2010 roku.

LUTY

Otwarcie wystawy czasowej „Poznać las i zrozumieć łowiectwo” ze zbiorów Nadleśnictwa Bystrzyca Kłodzka, Koła Łowieckiego „Głuszc” z Polanicy-Zdroju oraz kolekcji prywatnych

Komisarz: mgr Marta Nowicka
9 lutego – 9 maja

Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju na pewien czas przeobraziło się w przyrodniczą krainę. Wszystko za sprawą wystawy „Poznać las i zrozumieć łowiectwo”. Dusznicka ekspozycja zorganizowana została przez Nadleśnictwo Bystrzyca Kłodzka oraz Koło Łowieckie „Głuszc” w Polanicy-Zdroju.

Podczas wernisażu zebrani goście powitani zostali hejnałem myśliwskim w wykonaniu duetu sygnalistów z polanickiego Koła: Ryszarda Maciejczyka oraz Andrzeja Bartczaka. Następnie idee aranżacji ekspozycji przybliżyli: dyrektor Muzeum – Maciej Szymczyk oraz nadleśniczy i jednocześnie prezes Koła Łowieckiego „Głuszc” – Kazimierz Śpiewak. Później zwiedzający mieli okazję do skonfrontowania swojej wiedzy na temat leśnictwa oraz gospodarki łowieckiej z materiałem edukacyjnym przygotowanym na wystawę według scenariusza Lubomira Leszczyńskiego oraz Ewy Traczewskiej – pracowników bystrzyckiego Nadleśnictwa.

Wśród wielu eksponatów największe zainteresowanie wzbudziły spreparowane zwierzęta: wilk, jeleń, gronostaj czy muflon. Niemalą atrakcją był także mikroskop do rozpoznawania chrząszczy-korników czy pułapki feromonowe, służące do ich zwalczania. Kolekcjonerzy trofeów z podziwem spoglądali na imponujący zbiór poroży Kazimierza Śpiewaka, a miłośnicy fotografii przyrodniczej mieli okazję do zapoznania się z dorobkiem polanickiego artysty fotografa Dariusza Ogłozy (fotodeo), którego zdjęcia towarzyszyły prezentowanej wystawie.

Patronat honorowy nad wystawą objął Starosta Kłodzki – Krzysztof Baldy, a patronat medialny – miesięcznik o tematyce łowiecko-przyrodniczej „Łowiec Polski”.

*****

*****

Muzeum Papiernictwa dla zakochanych

Podczas Święta Zakochanych wszyscy, którzy odwiedzili wrocławską Halę Stulecia – gdzie odbywały się Międzynarodowe Targi Turystyczne – oraz Galerię Piastów w Legnicy, mieli okazję do wykonania specjalnych kartek walentynkowych w kształcie serca. Chętnych do okazywania sobie papierowych dowodów miłości, w postaci pomarańczowych i czerwonych arkuszy papieru, nie brakowało. Obydwa stanowiska Muzeum Papiernictwa cieszyły się bardzo dużym powodzeniem.

*****

Otwarcie wystawy czasowej „Grafika Młodych 2010. Dyplomy wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych”

Komisarz: mgr Artur Goliński

15 lutego – 18 kwietnia

Patronat honorowy – prof. Jacek Szewczyk – Rektor Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu

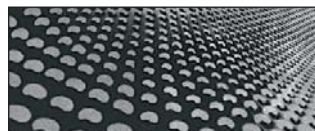
Począwszy od 2006 roku, Muzeum Papiernictwa prezentuje wystawy prac utalentowanych młodych artystów z pracowni prof. Przemysława Tyszkiewicza – uznanego artysty i pedagoga, zawiązanego z Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Ze strony naszej instytucji projekt od samego początku realizuje prowadzący w Muzeum Pracownię Grafiki Artur Goliński – współuczestnik pierwszej edycji wystawy z 2006 roku, również uczeń prof. Tyszkiewicza.

Prezentacja prac graficznych we wnętrzach zabytkowego młyna papierniczego okazała się pomysłem niezwykle interesującym zarówno dla zwiedzających, jak i dla autorów prac graficznych. Stała się okazją do swoistego dialogu pomiędzy młodym twórcą a odbiorcą twórczości.

Szczególnie cenny jest fakt, że znaczna część zwiedzających wystawy w dusznickim Muzeum to ludzie młodzi, którzy w oparciu o doświadczenia zdobywane podczas oglądania ekspozycji kształtują swą umiejętność odbioru sztuki, a niekiedy pod wpływem wrażeń są inspirowani do samodzielnych eksperymentów artystycznych.

Piąta edycja „Grafiki Młodych...” poświęcona była twórczości Agaty Gertchen – absolwentki wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych, tworzącej głównie w technice linorytu i mezzotinty. Przedmiotem jej artystycznej inspiracji jest wnętrze bębna pralki, którego motyw pojawia się w pracach zaprezentowanych na wystawie w Muzeum Papiernictwa.

MARZEC

Dusznicka papiernia wizytowana przez KOBiDZ

16 marca 2010 roku delegacja Krajowego Ośrodka Badania i Dokumentacji Zabytków pod kierownictwem wicedyrektora Mariusza Czuby wizytowała Muzeum Papiernictwa. Wydarzenie to ma bezpośredni związek z procedurą opiniowania dusznickiego młyna papierniczego pod kątem nadania obiektowi statusu pomnika historii.

pomnik historii to najwyższa forma ochrony zabytków o szczególnej wartości historycznej, naukowej lub artystycznej, mających wielkie znaczenie dla dziedzictwa kulturowego naszego kraju. Status pomnika historii nadaje zabytkowi Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wcześniej jednak zabytkowy obiekt musi przejść skomplikowaną procedurę kwalifikacyjną: wniosek przesyłany jest Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, następnie dokumentacja trafia do Generalnego Konserwatora Zabytków, a później do Krajowego Ośrodka Badania i Dokumentacji Zabytków. Ta ostatnia instytucja weryfikuje dokumentację oraz ocenia obiekt, po czym przekazuje wniosek – wraz z ewentualną rekomendacją – Radzie Ochrony Zabytków, która wydaje ostateczną

opinię. W przypadku Muzeum Papiernictwa dokumentacja została opracowana przez zespół pod kierunkiem dyrektora i przesłana do dalszych etapów opiniowania już w połowie 2009 roku.

Przedstawiciele KOBiDZ-u uznali, że papiernia ma wiele atutów przemawiających za uznaniem jej za pomnik historii. Są to m.in.: wyjątkowa architektura budynku, unikatowe w tego typu obiektach ścienne malowidła oraz aktywna działalność Muzeum Papiernictwa, sprawiająca, że historyczny obiekt tętni życiem (największe uznanie zdobyły warsztaty czerpania papieru realizowane według technologii charakterystycznej dla tego miejsca od ponad 400 lat). KOBiDZ niezwłocznie przystąpił do analizy dokumentacji w celu przedłożenia Radzie Ochrony Zabytków wniosku do zaopiniowania jeszcze w maju 2010 roku. Nieoczekiwanie sprawę skomplikowała katastrofa prezydenckiego samolotu w dniu 10 kwietnia, w której zginął Generalny Konserwator Zabytków Tomasz Merta. Do końca roku nie zdołano zwołać Rady Ochrony Zabytków i ze statusem pomnika historii dla papierni trzeba było poczekać jeszcze cały rok.

*****

Wystawa „Dzieje papieru i papiernictwa” w Oleśnie

W piątek 19 marca 2010 roku o godz. 16.00 w Muzeum Regionalnym w Oleśnie odbył się wernisaż wystawy wędrującej pt. „Dzieje papieru i papiernictwa”. Ekspozycję otworzyli: Ewa Cichoń (dyrektor Muzeum w Oleśnie) i Maciej Szymczyk (dyrektor Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju) oraz Jan Bałchan (Kierownik Działu Papiernictwa Współczesnego dusznickiej papierni), którzy przybyłym na wernisaż gościom przybliżyli zagadnienia związane z historią papieru oraz z rozwojem techniki i technologii papierniczej. Zwrócono również uwagę na tradycje rękodzieła papierniczego ziemi oleśkiej, wymieniając działające jeszcze do XIX wieku papiernie w Kniei, Uszycach, Pawłowicach i Gorzowie Śląskim. Wystawę można było zwiedzać do 30 kwietnia 2010 roku.

*****

Przewodnicy PTTK w Muzeum Papiernictwa

23 marca 2010 roku, na zaproszenie Dyrektora Muzeum, do zabytkowego młyna papierniczego przybyli przewodnicy z Koła Przewodników Sudeckich przy Oddziale PTTK Ziemi Kłodzkiej. Spotkanie miało na celu przedstawienie oferty wystawienniczej i turystycznej Muzeum Papiernictwa na rok 2010 oraz przekazanie informacji o planowanych remontach (m.in. wymiana pokrycia dachu nad suszarnią) oraz odkryciach dokonanych w zabytkowej papirni. Duże zainteresowanie gości wzbudził program najbliższego Święta Papieru oraz inicjatywa nadania papirni statusu pomnika historii. Przewodnicy zostali poproszeni przez Dyrektora o aktywną współpracę z Muzeum w zakresie kształtowania polityki turystycznej dusznickiej instytucji, której rola w turystyce regionu w ostatnich latach wyraźnie wzrasta. Liczne pytania i uwagi przedstawione gospodarzowi spotkania świadczą o tym, że przewodnicy są poważnym partnerem Muzeum Papiernictwa (Oddział PTTK Ziemi Kłodzkiej przed dwoma laty otrzymał honorowy tytuł Przyjaciela Muzeum Papiernictwa).

*****

Muzeum Papiernictwa w Gorzowie Wielkopolskim

27 marca 2010 roku, na zaproszenie Agencji Reklamowej GAJA, Muzeum Papiernictwa gościło w Galerii ASKANA w Gorzowie Wielkopolskim na Festynie „Eko Wiosna”. Impreza poświęcona była ekologii i ochronie środowiska. Podczas festynu wymieniano makulaturę na sadzonki drzew, krzewów lub kwiatów, uczono ekologicznych zachowań. Jedną z atrakcji była możliwość wykonania kartki papieru czerpanego z masy makulaturowej. Odwiedzając stanowisko dusznickiego Muzeum, można było także zapoznać się z historią papiernictwa. Jak zawsze, czerpanie papieru cieszyło się ogromnym zainteresowaniem gości galerii, zwłaszcza dzieci.

KWIECIEŃ

„Moje miasto – Duszniki-Zdrój”. Zajęcia plastyczne dla najmłodszych

8 i 9 kwietnia 2010 roku w Muzeum Papiernictwa zorganizowane zostały warsztaty plastyczne dla przedszkolaków pt. „Moje miasto – Duszniki-Zdrój”. Podczas zajęć powstały prace przedstawiające Duszniki-Zdrój widziane oczyma dzieci z przedszkola w Dusznikach. Obrazy przedstawiały przede wszystkim znane miejsca, takie jak budynek zabytkowej papierni, Dworek Chopina, Pijalnię Wód Mineralnych, kolorową fontannę, kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz malownicze zabudowania dusznickiego rynku.

Mali artyści, zanim zasiedli do malowania, szukali inspiracji na wiosennym spacerze, wysłuchali także prelekcji o Dusznikach, którą wygłosił Ryszard Grzelakowski.

Powstałe dzieła można było obejrzeć w hallu Urzędu Miejskiego w Dusznikach, a najciekawsze z nich został przesłane do Muzeum Okręgowego w Toruniu na Międzynarodowy Konkurs Plastyczny „Moja przygoda w Muzeum”.

*****

Przewodnicy PTTK z Dolnego Śląska i Opolszczyzny w Muzeum Papiernictwa

Na 10 kwietnia w południe zaplanowano wizytę w Muzeum przewodników PTTK z województw dolnośląskiego i opolskiego, którzy w Dusznikach-Zdroju przebywa-

li na szkoleniu zorganizowanym przez regionalną federację przewodników. Zaplanowany porządek spotkania w Muzeum zmąciła wieść o katastrofie prezydenckiego samolotu i tragicznej śmierci Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i blisko stu osób towarzyszących głowie państwa w podróży. Na prośbę dyrektora Macieja Szymczyka przed rozpoczęciem zwiedzania przewodnicy uczcili minutą ciszy pamięć ofiar katastrofy.

O historii młyna papierniczego oraz o prezentowanych w nim wystawach gościom opowiedział M. Szymczyk. Papiernia wzbudziła duże zainteresowanie przewodników, spośród których większość dobrze zna obiekt i ceni go jako ważne miejsce na mapie turystycznej Dolnego Śląska.

*****

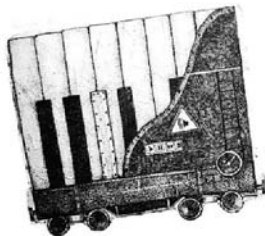
VII Plener Graficzny

O 10 do 16 kwietnia 2010 roku w Muzeum Papiernictwa odbywał się VII Plener Graficzny studentów wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych z pracowni prof. Przemysława Tyszkiewicza. Edycja 2010 roku, o tematyce chopinowskiej, została zrealizowana we współpracy z liceami z powiatu kłodzkiego (z Dusznik-Zdroju, Kłodzka i Kudowy-Zdroju), których uczniowie brali udział w zajęciach i wraz ze studentami tworzyli własne grafiki. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku.

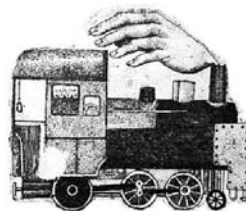
Z powodu żałoby narodowej po tragedii z 10 kwietnia odwołano zaplanowany na 16 kwietnia uroczysty wernisaż wystawy prac poplenerowych. Ekspozycję zawierającą wszystkie grafiki powstałe podczas pleneru udostępniono zwiedzającym bez zapowiadanej wcześniej uroczystej oprawy. Po uczczeniu minutą ciszy ofiar tragedii z dnia 10 kwietnia Dyrektor Muzeum złożył podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które zaangażowały się w plener: prof. Przemysławowi Tyszkiewiczowi, mgr. Arturowi Golińskiemu, studentom i uczniom uczestniczącym w zajęciach oraz Starostwu Kłodzkiemu za wsparcie finansowe. Nie obyło się bez podsumowań i wniosków na przyszłość; prace powstałe podczas pleneru zyskały pochlebny opinię specjalistów, a zainteresowanie studentów i uczniów zajęciami w Muzeum Papiernictwa to dobra prognoza na kolejne plenery.

Wojciech Roszak, drzeworyt

Diana Kargowicz, akwaforta

Jan Kowalski, akwaforta

*****

Warsztaty czerpania papieru w Bielawie

27 kwietnia 2010 roku, na zaproszenie Muzeum w Bielawie, Marek Tryniecki z Muzeum Papiernictwa wykonał pokaz czerpania papieru, po czym licznie zgromadzeni uczniowie bielawskich szkół mogli sami wykonać własną kartkę papieru. W warsztatach wzięło udział kilkaset osób, a wydarzenie relacjonowała Telewizja Sudecka.

*****

Muzeum Papiernictwa wzbogaciło się o cenne eksponaty

W sobotę 24 kwietnia 2010 roku pomiędzy Muzeum Papiernictwa a kolekcjonerem Andrzejem Markiem Mazurem została podpisana umowa darowizny kolekcji 76 historycznych paszportów i dokumentów identyfikacyjnych. Darczyńca przekazał do Muzeum jeden z większych w Polsce zbiorów paszportów, pochodzących z XIX–XX wieku, wystawionych w różnych krajach świata (m.in. w Królestwie Kongresowym, w Królestwie Pruskim, w Egipcie, Urugwaju, Państwie Watykańskim). Dokumenty te są świadectwem procedur obowiązujących w przeszłości przy przekraczaniu granic, ale również stanowią ważny dokument ilustrujący życie ludzi legitymujących się nimi (każdy „paszport” jest imienny, zawiera informacje o swym właścicielu oraz historię jego peregrynacji).

Obok kolekcji papierów ze znakami wodnymi i papierów barwnych, paszporty stały się jednym z największych zespołów muzealiów papierowych w zbiorach Muzeum Papiernictwa. Ich część można było oglądać już od 24 kwietnia na wystawie „Historyczne dokumenty podróży przekazane do zbiorów muzeum przez Andrzeja Marka Mazura”. Wystawa była udostępniona do 7 maja. W lipcu 2010 roku Andrzej Mazur przekazał do zbiorów Muzeum kolejną partię 196 paszportów, dzięki czemu dusznicka kolekcja stała się jedną z największych w Polsce.

*****

Wernisaż wystawy „Muzealne spotkania z fotografią”

Komisarz: mgr Dorota Zielińska-Pytlowany

28 kwietnia – 27 czerwca

Kilkuletnia współpraca Muzeum Papiernictwa z koszalińskim Muzeum zaowocowała wystawą „Muzealne spotkania z fotografią”. Jej organizatorem jest Muzeum w Koszalinie, które podczas wernisażu – 28 kwietnia – reprezentowane było przez kustosza Dionizego Rypniewskiego. Ekspozycja to efekt międzynarodowego konkursu fotograficznego dla dzieci i młodzieży, organizowanego pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Edukacji Narodowej. Uczestnicy konkursu swoje

spotkania

z różnymi muzeami rejestrowali za pomocą aparatu fotograficznego – w formie felietonu, reportażu lub eseju fotograficznego.

Patronat medialny nad wystawą w Dusznikach-Zdroju objęli: pismo artystyczne „Format”, miesięcznik fotograficzny „Foto”, portal Panoramix.pl, „Gazeta Szkolna” oraz tygodnik ziemi kłodzkiej „Brama”.

MAJ

Noc Muzeów

15 maja 2010 roku w Muzeum Papiernictwa odbyło się nocne zwiedzanie w ramach Nocy Muzeów. Przygotowano z tej okazji kilka atrakcji, których zwykle w ciągu dnia nie można doświadczyć.

Wraz z wybiciem godziny 20.00 otwarto wystawę sztuki papieru pt. „Inkunabuły i baticowe manualy” autorstwa wybitnej krakowskiej artystki Małgorzaty Buczek-Ślezińskiej. Natomiast o godzinie 21.00, dla uzupełnienia artystycznej uczty, zwiedzający mogli wysłuchać znakomitego chóru „Makrotumia” pod dyrekcją Joanny Kołcz.

Jak przystało na Muzeum Papiernictwa, nie obyło się tej nocy bez czerpania papieru. Pod osłoną nocy powstały arkusze w kolorze nocnego nieba nad duszniczką papiernią, a dzięki specjalnej substancji dodanej do masy (gwiezdny pyłowi) papierki błyszcząły jak niebo pełne gwiazd. Wykonane przez turystów gwiazdne arkusze zostały im wręczone na pamiątkę Nocy w Muzeum Papiernictwa AD 2010.

*****

Wystawa „Inkunabuly i batikowe manualy” autorstwa Małgorzaty Buczek-Śledzińskiej

Komisarz: mgr Beata Dębowska
15 maja – 25 lipca

Małgorzata Buczek-Śledzińska jest niezwykle aktywną twórczynią, związaną artystycznie z papierem. Od 1980 roku uczestniczyła w ponad 200 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. Od 1990 roku realizuje i prezentuje obiekty z autorskiego papieru czerpanego. Z technologią jego wytwarzania zapoznała się w Meksyku w 1990 roku. Swoje cykle malarskie, tkaniny, rysunki, obiekty z autorskiego papieru czerpanego prezentowała na 40 wystawach indywidualnych i zbiorowych w Polsce, w Niemczech, we Francji, w Hiszpanii, w Holandii, w Belgii, w Szwajcarii, we Włoszech, w Danii, w Anglii, w Izraelu, w USA, w Meksyku, w Rosji, w Czechach oraz na Węgrzech i Kubie. Na ekspozycji w Muzeum Papiernictwa krakowska artystka zaprezentowała liczne prace powstałe z wykonanego przez siebie papieru ręcznie czerpanego. Wystawie towarzyszył przepiękny katalog prac, wydany dzięki pomocy firmy Arctic Paper Kostrzyn S.A.

*****

Wystawa wędrująca „Dzieje papieru i papiernictwa” zawitała do Środy Śląskiej
W sobotę 15 maja 2010 roku o godz. 18.00 w Muzeum Regionalnym w Środzie Śląskiej odbył się wernisaż wystawy „Dzieje papieru i papiernictwa”, która już od kilku lat promuje wiedzę o papierze i technice jego wytwarzania w wielu polskich muzeach. Gościom przybyłym na wernisaż ekspozycję przybliżył Jan Bałchan, kierujący w dusznickim Muzeum Działem Papiernictwa Współczesnego. Tradycyjnie w trakcie wernisażu odbyły się również warsztaty czerpania papieru, które także w Środzie Śląskiej cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dodatkowo ekspozycja została poszerzona o wątki związane z lokalnymi tradycjami papierniczymi. W Środzie Śląskiej w pierwszej połowie XIX wieku funkcjonował młyn papierniczy, a później w 1910 roku w niedaleko położonych Malczycach wybudowana została fabryka celulozy i papieru. Dodać należy, że otwarcie dusznickiej wystawy było jednym z punktów programu „Nocy w Muzeum”, jaki pracownicy Muzeum w Środzie Śląskiej przygotowali dla mieszkańców miasta i jego okolic. Ekspozycja prezentowana była do końca sierpnia, a w programie edukacyjnym towarzyszącym wystawie realizowano warsztaty czerpania papieru.

*****

Prezentacja Muzeum Papiernictwa na posiedzeniu Stowarzyszenia Papierników Polskich

19 maja 2010 roku, podczas posiedzenia Rady Producentów Stowarzyszenia Papierników Polskich w Sochaczewie dyrektor Muzeum Maciej Szymczyk wygłosił referat „Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju”, którego celem było poinformowanie członków SPP o obecnej ofercie dusznickiej instytucji. Prezentacja spotkała się z dużym zainteresowaniem uczestników spotkania, dotychczas mało wiedzących o propozycjach dusznickiego Muzeum.

*****

Wizyta przedstawicieli Ministerstwa Spraw Społecznych, Kobiet i Zdrowia z Dolnej Saksonii w Muzeum Papiernictwa

We współpracy z Wydziałem Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego 27 maja 2010 roku przeprowadzono prezentację możliwości edukacyjnych Muzeum Papiernictwa dla seniorów. Celem prezentacji było przedstawienie działań realizowanych na Dolnym Śląsku w zakresie pracy z osobami starszymi. Obserwatorami zajęć byli przedstawiciele Ministerstwa Spraw Społecznych, Kobiet i Zdrowia z Dolnej Saksonii.

*****

Historycy gospodarczy obradowali w Dusznikach-Zdroju

W dniach 28–30 maja 2010 roku w Dusznikach-Zdroju odbyła się Konferencja Historyków Gospodarczych (w ramach Wrocławskich Spotkań z Historią Gospodarczą). Sesje referatowe przeprowadzono w ośrodku czasowym „Szymanowski”. Jedną z atrakcji dla naukowców przybyłych z całej Polski było zwiedzanie Muzeum Papiernictwa. Tu wysłuchali referatu „Gospodarcze znaczenie młyna papierniczego w Dusznikach-Zdroju”, zaprezentowanego przez dyrektora Muzeum Macieja Szymczyka. Na zakończenie pobytu w papierni goście mieli okazję samodzielnie wyczerpać arkusz papieru.

CZERWIEC

Papierowy Dzień Dziecka w Muzeum Papiernictwa

Jak co roku Muzeum Papiernictwa zorganizowało „Papierowy Dzień Dziecka”. W tym dniu prezentem od Muzeum było bezpłatne zwiedzanie dla wszystkich – również dorosłych – wszak oni też kiedyś byli dziećmi. Dodatkowo na uczestników wcześniej zarezerwowanych lekcji muzealnych czekały słodkie upominki. Dzieci wykazały się niezwykłą inwencją twórczą, czego efektem były bogato zdobione kartki papieru.

*****

Wystawa *Drukarskie techniki zdobienia papierów i tkanin w Prudniku*

1 czerwca w Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku została otwarta wystawa mgr Teresy Windyki prezentująca drukarskie metody zdobienia papierów i tkanin. Podczas wernisażu dusznickie Muzeum reprezentowała autorka wystawy. W Prudniku ekspozycja była prezentowana do lutego 2011 roku.

*****

Święto Papieru w Świeciu nad Wisłą

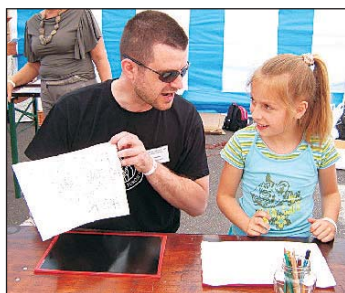
12 czerwca 2010 roku odbyło się Święto Papieru zorganizowane przez największego w Polsce producenta papieru – firmę Mondi Świecie S.A. Świecka firma wytwarza blisko milion trzysta tysięcy ton papieru rocznie, co stanowi około 40 procent krajowej produkcji.

Święto Papieru w Świeciu miało związek z uruchomieniem najnowocześniejszej w Polsce maszyny papierniczej – MP-7, wytwarzającej papiery opakowaniowe (jej projektowa wydajność to aż 470 tys. ton papieru rocznie). Zwiedzanie tej supernowoczesnej konstrukcji było jednym z punktów programu imprezy.

Inną atrakcją stała się oferta Muzeum Papiernictwa.

Wszyscy, którzy przybyli na festyn, mogli wykonać arkusz papieru średniowieczną techniką, drukować na typograficznej maszynie z XIX wieku, zabarwić arkusze papieru metodą shibori i marmoryzowania, wykonać własną grafikę oraz sprawdzić wytrzymałość papieru przy użyciu zabytkowego urządzenia metrologicznego. Ofertę dusznickiego Muzeum dopełniała możliwość zakupu pamiątek z papieru czerpanego oraz papierowych prac oferowanych przez artystów z ziemi kłodzkiej.

W festynie wzięło udział kilka tysięcy osób – głównie mieszkańców Świecia i okolicznych miast województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród gości był również prezes firmy Mondi Świecie – Maciej Kunda. Imprezę prowadził Darek Maciborek z RMF FM.

*****

Muzeum z pokazami czerpania papieru w różnych częściach Polski

W trzy kolejne weekendy pracownicy Muzeum Papiernictwa popularyzowali dawną sztukę wyrobu papieru w różnych częściach kraju, promując jednocześnie ziemię kłodzką i Duszniki-Zdrój.

11 czerwca 2010 roku podczas imprezy „Spotkanie z lasem”, zorganizowanej przez Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie koło Kalisza, zajęcia czerpania papieru prowadzili: Agata Daniel, Ilona Midura i Marek Tryniecki. Celem imprezy była szeroko pojęta edukacja ekologiczna.

W sobotę, 19 czerwca, Jan Bałchan i Marek Tryniecki zaprezentowali historyczną technikę czerpania papieru w Trzciance, podczas festynu zorganizowanego przez tamtejsze Muzeum Ziemi Nadnoteckiej w ramach Dni Trzcianki.

26 czerwca Ilona Midura i Marek Tryniecki wzięli udział w imprezie „Klasztor Księgi Henrykowskiej” w Henrykowie. Wprawdzie *Księga henrykowska*, zawierająca pierwsze słowa napisane w języku polskim, powstała na pergaminie, jednak papier przez wieki odgrywał istotną rolę w rozwoju kultury. Pokaz czerpania papieru oraz możliwość samodzielnego wykonania kartki papieru stały się nie lada atrakcją również dla gości festynu zorganizowanego przy henrykowskim klasztorze.

*****

Promocja Muzeum Papiernictwa w telewizji Discovery

W ramach współpracy z telewizją Discovery powstał 30-sekundowy klip „Wygraj weekend z Discovery Historia”, promujący Muzeum Papiernictwa i Święto Papieru. Materiał był emitowany w dniach 14–18 czerwca 2010 roku aż 150 razy (80 razy w Discovery Historia i 70 razy w Discovery World). Nagrodą dla finalistów konkursu był przyjazd do Dusznik-Zdroju i udział w Święcie Papieru.

LIPIEC

Wystawa „Malarstwo Hanny Bakuły”

Komisarz – mgr Teresa Windyka

5 lipca – 30 października

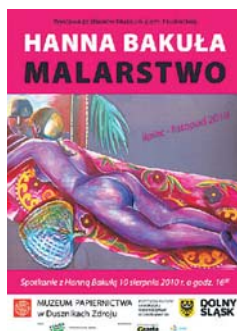
Witkacy w spódnicy – tak nazywana jest przez krytyków znana warszawska malarka Hanna Bakuła. Ta kontrowersyjna artystka znana jest nie tyle ze świetnych obrazów, co z pełnych ekstrawagancji i odważnych wypowiedzi publicystycznych oraz książek, które w większości stały się bestsellerami.

Hanna Bakuła to laureatka wielu prestiżowych nagród, w tym zagranicznych. Przez osiem lat mieszkała na Manhattanie, gdzie malowała oraz projektowała, m.in. kostiumy i scenografię do spektakli Off Broadway, wyróżniane przez „New York Timesa”. Uznaje się za softfeministkę, popierającą kobiety i ich działania. Jest twórczynią imiennej Fundacji Hanny Bakuły – zajmującej się niesieniem pomocy dzieciom z domów dziecka.

Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju, stale podnoszące wartość oferty, proponuje wystawy o różnej tematyce. Dla koneserów sztuki taką wysmakowaną wystawą stało się malarstwo Hanny Bakuły pochodzące ze zbiorów Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku.

Sponsorem wystawy była firma Werner Kenkel – jedna z nielicznych firm branży papierniczej kierowana przez kobietę – Halinę Florek.

*****

O Muzeum Papiernictwa w TVP 2

19 lipca 2010 roku w TVP 2 można było obejrzeć programy promujące Muzeum Papiernictwa.

W porannym magazynie „Pytanie na śniadanie” telewizyjna Dwójka zaprezentowała na żywo blok informacyjny o Muzeum – wywiad Karola Olszańskiego z dyrektorem Maciejem Szymczykiem oraz pokaz czerpania papieru.

Drugą duszniczką atrakcją był film dokumentalny „Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju”, który TVP 2 wyemitowała o godz. 12.10. Film w 2008 roku zrealizował „Słodkowski-Holding” na zlecenie Muzeum. Materiał zyskał wysoką ocenę Telewizji Publicznej, która zakupiła prawa do jego wykorzystania we wszystkich kanałach na 5 lat. Tegoroczna emisja poprzedzała o kilka dni Święto Papieru. Program był zatem doskonałym zaproszeniem widzów telewizyjnej Dwójki na imprezę w Muzeum Papiernictwa – i do przyjazdu na ziemię kłódzką.

*****

*****

X Święto Papieru

24 i 25 lipca 2010 roku odbyło się jubileuszowe – X Święto Papieru. Imprezę zrealizowano w ramach Dni Dolnego Śląska pod patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego i Polskiej Organizacji Turystycznej. Koordynatorem imprezy była Agata Daniel.

Na turystów przybyłych w tych dniach do Muzeum Papiernictwa czekało wiele atrakcji charakterystycznych dla poprzednich edycji oraz liczne nowości. Podobnie jak w ubiegłych latach można było czerpać papier, barwić arkusze historycznymi technikami marmoryzowania i shibori, batikować, drukować

metodą typograficzną, odciskać suche pieczęcie, badać właściwości papieru przy wykorzystaniu zabytkowych urządzeń laboratoryjnych oraz poznać tajniki utrwalania obrazu metodą camera obscura. Nie zabrakło artystów i rzemieślników, którzy prezentowali i sprzedawali prace wykonane z papieru. Było również wielu twórców pamiątek. Impreza obfitowała w konkursy (m.in. dzieci rzucały do celu rolką papieru, a dorośli dźwigali papierową sztangę), w których można było zdobyć cenne nagrody. Szczególną atrakcją okazały się dwa koncerty: zespołu muzyki średniowiecznej Comes Vagantes z Niemiec oraz pochodzącego z ziemi kłodzkiej artysty – Artura Chamskiego.

W oficjalnej części imprezy uczestniczył Edwin Petrykat – przedstawiciel Marszałka Województwa Dolnośląskiego, który uhonorował dyplomami gratulacyjnymi Bożenę Schweizer-Makowską, kierującą dusznickim Muzeum w latach 1984–

Dofinansowano ze środków:

Sponsor:

Patronat honorowy:

Patroni medialni:

2005, oraz Annę Stefaniszyn – organizatorkę pierwszych edycji Święta Papieru. Organizowana od 10 lat impreza z każdym rokiem cieszy się rosnącym uznaniem. Coraz bardziej cenią ją władze samorządowe; edycja z 2010 roku została dofinansowana przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Starostwo Powiatowe w Kłodzku oraz Gminę Duszniki-Zdrój. Sponsorem była firma Mondi Świecie S.A. – największy w Polsce producent papieru. Imprezę dostrzegają również media; zapowiadały ją i relacjonowały liczne ogólnopolskie i regionalne stacje telewizyjne i radiowe oraz czasopisma. Podczas Święta Papieru Muzeum Papiernictwa zwiedziło około 10 tysięcy osób – to dla nas najlepszy dowód uznania.

*****

Zmagania o Puchar Prezesa Mondi Świecie – w ramach X Święta Papieru

W sobotę i niedzielę, 24 i 25 lipca 2010 roku, rozegrano dwie edycje konkursu wiedzy i sprawności. Główną nagrodą był Puchar Prezesa Mondi Świecie S.A. – firmy sponsorującej imprezę oraz aparaty cyfrowe, nawigacje satelitarne i odtwarzacze MP-4. Uczestnicy konkursu musieli wykazać się wiedzą o dusznickiej papierni i Mondi Świecie, dźwigać papierową sztangę oraz rzucić do celu rolką papieru. Najwięcej emocji wywołało podnoszenie sztangi z papieru, wyprodukowanej przez firmę Packprofil Kolońskie. Okazało się, że relacja z tej konkurencji została przekazana przez liczne serwisy telewizyjne.

*****

*****

Konkurs na najciekawszą pamiątkę regionalną zaprezentowaną podczas Święta Papieru

Nowością tegorocznej imprezy okazał się konkurs, którego celem było wyłonienie i promocja najciekawszej pamiątki zaprezentowanej podczas Święta Papieru, nawiązującej swym charakterem do Dolnego Śląska. Patronat nad konkurencją objął Marszałek Województwa Dolnośląskiego, który ufundował nagrodę – kosz produktów regionalnych. Pierwsze miejsce zajął szklany puchar z wizerunkiem Fryderyka Chopina, wykonany przez pracownię Zielińskich. Drugie miejsce przyznano drzeworytom z portretem Chopina, widokiem aronii oraz łapą niedźwiedzia, wykonanym przez Yolę Rybczyńską z „Wapiennika Łaskawego Kamienia” koło Stronia Śląskiego.

*****

Discovery Historia w ramach X Święta Papieru

Nagrodą główną dla zwycięzców czerwcowego konkursu telewizji Discovery Historia był przyjazd do Dusznik-Zdroju i udział w Święcie Papieru. Oprócz Muzeum Papiernictwa i stacji telewizyjnej w realizację przedsięwzięcia zaangażował się hotel „Sonata” w Dusznikach-Zdroju, który sponsorował pobyt zwycięzczyń telewizyjnego konkursu.

Inną atrakcją zrealizowaną podczas Święta Papieru wspólnie z Discovery Historia był konkurs wiedzy historycznej i geograficznej na temat Dusznik-Zdroju. Pytania okazały się niezwykle trudne, ale uczestnicy konkursów wykazali wszechstronną wiedzę o miejscowości. Zwycięzcy tych zmagania otrzymali cenne nagrody w postaci iPodów.

*****

Prezentacja wystaw czasowych w ramach Święta Papieru

Podczas X Święta Papieru odbyły się prezentacje dwóch wystaw czasowych: sztuki papieru pt. „Inkunabuły i batikowe manualy” autorstwa Małgorzaty Buczek-Śledzińskiej oraz ekspozycji „Malarstwo Hanny Bakuły”. Obie wystawy spotkały się z wielkim uznaniem osób odwiedzających Muzeum Papiernictwa, do grona których dołączył znany aktor Edwin Petrykat, reprezentujący Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

*****

Koncert zespołu Comes Vagantes podczas Święta Papieru

Muzyczna różnorodność, jaką Muzeum Papiernictwa zaproponowało podczas X Święta Papieru, spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem zwiedzających. Podczas sobotniego koncertu niemieckiego zespołu Comes Vagantes z partnerskiego miasta Dusznik-Zdroju – Hoi, muzealna publika tłumnie ruszyła na „parkiet” dziedzińca Muzeum Papiernictwa, podrygując w takt średniowiecznej muzyki, przy akompaniamencie dud, kotłów i szałamajek. Podobny scenariusz powtórzył się w niedzielę, kiedy na specjalną prośbę publiczności zespół, powtórzył swój wyjątkowy występ.

*****

*****

Koncert Artura Chamskiego podczas Święta Papieru

Na wszystkich melomanów czekała jeszcze jedna muzyczna atrakcja: 25 lipca 2010 roku o godz. 17.00 odbył się koncert Artura Chamskiego.

Artur Chamski pochodzi z Bystrzycy Kłodzkiej. Jest wokalistą i aktorem filmowym oraz teatralno-musicalowym. W teatrze Studio Buffo gra w musicalach „Metro”, „Romeo i Julia”. W 2008 roku uczestniczył w IV edycji programu rozrywkowego „Jak oni śpiewają” i zdobył główną nagrodę – Brylantowy Mikrofon i kontrakt płytowy.

Koncert Artura Chamskiego spotkał się z ogromnym zainteresowaniem uczestników Święta Papieru, wśród których znalazło się wiele fanek, wytrwale czekających na autograf.

*****

Wystawa „Szlakiem Marianny Orańskiej”

30 lipca – 15 sierpnia

Koncepcja artystyczna wystawy – Agnieszka Chodysz

Redakcja tekstów – Agnieszka Chyla, Joanna Drab-Pasierska i Adam Piwek

Koordynator – Joanna Drab-Pasierska

Od 30 lipca 2010 roku na posesji Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju prezentowana była wystawa plenerowa „Szlakiem Marianny Orańskiej”.

Ekspozycja została przygotowana na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przez Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu w ramach obchodów Roku Marianny Orańskiej. Patronat honorowy nad wystawą objął Marszałek Województwa Dolnośląskiego Marek Łapiński.

Ekspozycja składała się z plansz informujących o życiu Księżnej, która m.in. przyczyniła się do budowy licznych dróg na ziemi kłodzkiej, inspirowała rozwój tutejszego lecznictwa uzdrowskiego i turystyki, była założycielką 3 nadleśnictw, zbudowała hutę szkła w Stroniu Śląskim oraz wspierała wiele inicjatyw charytatywnych.

SIERPIEŃ

Wystawa „A papier, na którym Ci piszę, jest z Reinerz. Fryderyk Chopin w Dusznikach-Zdroju”

Autor: mgr Jan Bałchan

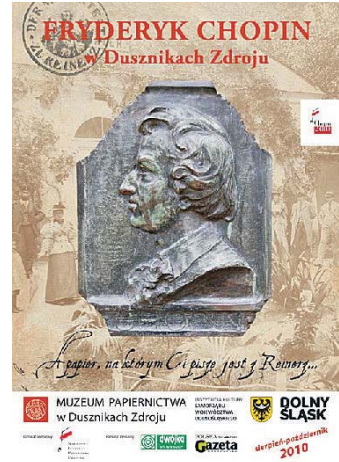
6 sierpnia – 2 października

Wystawa powstała w ramach obchodów Roku Chopinowskiego.

Duszniki-Zdrój (niemieckie Reinerz) są jednym z dwóch miast na Dolnym Śląsku, w których przebywał genialny kompozytor. Celem wystawy jest przypomnienie wydarzeń z 1826 roku (kiedy młody Fryderyk Chopin gościł w Dusznikach na kuracji) oraz przedstawienie tradycji chopinowskich, kultywowanych w sudeckim kurorcie zarówno w czasach niemieckich, jak też po drugiej wojnie światowej.

Na wystawie można było obejrzeć obrazy przedstawiające Fryderyka Chopina, jego dusznicką korespondencję do przyjaciół i rodziny, ilustracje oraz sudeckie stroje ludowe nawiązujące do epoki. Ekspozycje pochodziły m.in. z Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, Fundacji Międzynarodowych Festiwalu Chopinowskich w Dusznikach-Zdroju, Muzeum Tkactwa Dolnośląskiego w Kamiennej Górze, Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku oraz Muzeum Papiernictwa.

Uroczystego otwarcia wystawy dokonano 6 sierpnia 2010 roku przy udziale m.in. Zbigniewa Szczygła – Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego, Krzysztofa Baldego – Starosty Kłodzkiego oraz Grzegorza Średzińskiego – Burmistrza Dusznik-Zdroju. Podczas wernisażu znany aktor Edwin Petrykat odczytał list Fryderyka Chopina do Wilhelma Kolberga, napisany 18 sierpnia 1826 roku w Dusznikach (tekst przedstawia miejscowość widzianą oczyma młodego kompozytora).

*****

Konsul Generalny Stanów Zjednoczonych w Muzeum Papiernictwa

9 sierpnia 2010 roku Muzeum Papiernictwa odwiedził Allen Greenberg – Konsul Generalny Stanów Zjednoczonych Ameryki w Krakowie, w towarzystwie małżonki. Goście obejrżeli wystawy muzealne (w tym ekspozycję dokumentującą pobyt Fryderyka Chopina w Dusznikach-Zdroju) oraz skorzystali z największej atrakcji dusznickiego Muzeum: wzięli udział w warsztatach czerpania papieru, podczas których wykonali arkusze ze znakiem wodnym oraz z odbiciem własnej dłoni. Kolejny raz okazało się, że papier jest tworzywem kulturotwórczym, ułatwiającym komunikację międzyludzką oraz międzynarodową.

*****

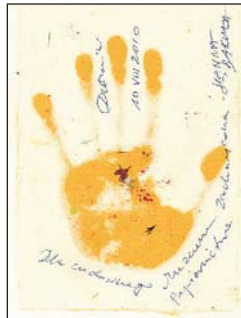
Hanna Bakuła gościem Muzeum Papiernictwa

10 sierpnia 2010 roku w Muzeum Papiernictwa gościła Hanna Bakuła. W towarzystwie swoich przyjaciół z duetu marimbowego Axoum Duo, Elwiry Ślęzak i Gabrieli Colleta, artystka odwiedziła muzealne ekspozycje. Chętnie wzięła też udział w warsztatach czerpania papieru. Zachwycona ręczną produkcją arkuszy już zapowiedziała swoje ponowne przybycie do dusznickiego Muzeum. Do muzealnej Kroniki Hanna Bakuła przekazała odcisk swojej dłoni zanurzonej w masie papierniczej, z osobistą dedykacją.

O godz. 16.00 w nowej sali wystaw czasowych odbyło się spotkanie z artystką, poświęcone jej najnowszej książce pt. *Idiotka wraca*. Rozmowę z Hanną Bakułą poprowadziła dziennikarka Natalia Wellmann.

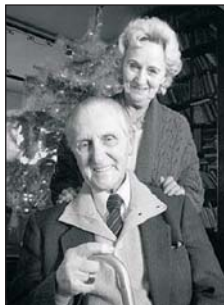
Spotkanie zorganizowane zostało przy okazji trwania wystawy „Malarstwo Hanny Bakuły”, udostępnionej dla zwiedzających do końca listopada. Wśród licznie zgromadzonej publiczności przeważały panie, choć nie zabrakło przedstawicieli płci przeciwnej.

*****

Hrabina Irena Małecka-Dzieduszycka gościem Muzeum Papiernictwa

Do grona znamienitych gości, którzy w 2010 roku odwiedzili Muzeum Papiernictwa, dołączyła Irena Małecka-Dzieduszycka, żona hrabiego Wojciecha Dzieduszyckiego. Hrabina przybyła do dusznickiego Muzeum 13 sierpnia i od razu skierowała swoje kroki na wystawę „A papier, na którym Ci piszę, jest z Reinerz. Fryderyk Chopin w Dusznikach-Zdroju”. Część tej ekspozycji poświęcona jest pamięci hrabiego Dzieduszyckiego, który m.in. przyczynił się do wzniesienia pomnika Fryderyka Chopina we wrocławskim Parku Południowym. Społeczności dusznickiej hrabia Dzieduszycki znany jest bardziej jako współorganizator festiwali chopinowskich w Dusznikach-Zdroju.

WRZESIEŃ

Zajęcia dusznickich gimnazjalistów w Muzeum

Od 1 września 2010 roku Muzeum rozpoczęło cykl zajęć artystycznych z uczniami drugiej klasy Gimnazjum w Dusznikach-Zdroju. Warsztaty odbywały w każdy poniedziałek do końca roku szkolnego 2010/2011, a prowadzili je: Dorota Zieślińska-Pytlowany i Artur Goliński. W ramach zajęć uczniowie tworzyli prace z zakresu sztuki papieru oraz technik graficznych z myślą o zaprezentowaniu ich na specjalnej wystawie w Muzeum.

*****

Drugi etap remontu dachu

We wrześniu 2010 roku rozpoczął się remont dachu nad budynkiem zabytkowej suszarni papieru. Prace, których wartość przekroczyła pół miliona złotych, finansowane były ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Samorządu Województwa Dolnośląskiego oraz Muzeum Papiernictwa. Projekt remontu wykonało Biuro Projektów i Ekspertyz CCI Sp. z o.o. z Długołęki koło Wrocławia, autorem opracowania był dr inż. Lech J. Engel, a wykonawcą robót wrocławska firma Castellum, specjalizująca się w remontach zabytkowych obiektów, natomiast kierownikiem budowy – mgr inż. Arkadiusz Duda. Funkcję inspektora nadzoru sprawował mgr inż. Maksymilian Gutfreund, a ze strony Muzeum realizację projektu nadzorowała wicedyrektor mgr Joanna Seredyńska.

Przyległa do XVII-wiecznego młyna papierniczego suszarnia została wzniesiona po 1743 roku. Liczy aż 6 kondygnacji, a wybudowano ją w całości z drewna. Ciekawostką jest, że we wnętrzu suszarni przeprowadzone było koryto młynówki i jeszcze w pierwszych latach powojennych przez parter przepływał strumień wody. Pomieszczenia na parterze usytuowane nad młynówką prawdopodobnie wykorzystywane były do prania szmat, a w górnych kondygnacjach obiektu suszono papier. Obecnie w suszarni znajdują się m.in. gabinety pracowników merytorycznych, księgowość, magazyny zbiorów, pomieszczenia socjalne, stolarnia oraz pomieszczenie do suszenia papieru czerpanego.

Dach nad suszarnią, podobnie jak nad pozostałymi częściami zabytkowego kompleksu, kryty jest gontem. W 2009 roku wymieniliśmy pokrycie nad młynem papierniczym i pawilonem wejściowym. Obecnie prac remontowych doczekał się dach suszarni, wymieniany ostatnio w latach pięćdziesiątych XX wieku. Wówczas zastosoowano cięty gont, prawdopodobnie z drewna sosnowego. Nowe pokrycie zostało wykonane ze znacznie trwalszego łupanego gontu modrzewiowego.

Początkowo zakładano wzmocnienie więźby poprzez wymianę niektórych krokwi oraz całkowitą wymianę gontu. W trakcie prac okazało się, że od strony południowej oczepek – jeden z najważniejszych elementów konstrukcyjnych obiektu – na niemal

całej długości uległ przegnicciu. Wymiana biegnącej przez cały budynek belki długości 18,8 m okazała się operacją czasochłonną i niezwykle skomplikowaną. Wymontowanie jej w całości było niemożliwe, dlatego podzielono ją na 4 części. Każdy fragment po wycięciu natychmiast zastępowano nowym, a dopiero później wymieniano kolejny odcinek. Po wymontowaniu pierwszego elementu okazało się, że w spróchniałej części panowały dogodne warunki dla os, które urządziły sobie tam ogromne gniazdo! Kolejnym czynnikiem utrudniającym prace okazały się warunki atmosferyczne – wyjątkowo niekorzystne tej jesieni.

Po zakończeniu prac kompleks budynków Muzeum Papiernictwa ma wzmocnioną więźbę dachową i wymienione pokrycie dachu. Mamy nadzieję, że inwestycje wartości ok. półtora miliona złotych (dach nad młynem papierniczym za blisko jeden milion złotych wyremontowano w 2009 roku) zabezpieczą obiekty na najbliższe dekady. Trwałość nowego gontu łupanego z modrzewia będzie zależała od właściwej konserwacji, dlatego w przyszłym roku zamierzamy pokryć go odpowiednimi impregnatami oraz środkami ogniochronnymi.

Warto dodać, że prowadzone w 2010 roku prace remontowe nie ograniczyły dostępu turystów do ekspozycji, a Muzeum działało niemal nieprzerwanie. W tym czasie odbyły się wszystkie zaplanowane wcześniej przedsięwzięcia (m.in. przygotowano 3 wystawy czasowe oraz zorganizowano dużą konferencję). To poważne osiągnięcie organizacyjne zespołu pracowników Muzeum oraz ekipy zaangażowanej w remont.

12 września 2010 roku – w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa – Dolny Śląsk 2010, Muzeum Papiernictwa zorganizowało prelekcję pt. „Potęga chińskiego wynalazku”, zgodnie z tegorocznym tematem EDD: „Od pomysłu do przemysłu”. Wykład zaprezentował dr hab. Maciej Szymczyk, dyrektor Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju. Część teoretyczna wzbogacona została o próby wykonania kartek papieru przy użyciu chińskiej formy pływającej oraz XIII-wiecznej formy zanurzeniowej.

Papier znany jest od 105 r. n.e. dzięki wynalazkowi Chińczyka Tsai-Luna. Pierwsze w dziejach ludzkości arkusze wytwarzano, wylewając masę papierniczą na sito „pływające” w wodzie (tzw. forma pływająca). Z czasem w Chinach upowszechniła się technika polegająca na zaczerpywaniu na sito masy papierniczej (tzw. forma zanurzeniowa). W Europie papier zaczęto wytwarzać po 1000 roku. Dzięki wynalezieniu w 1798 roku przez N.L. Roberta maszyny papierniczej, począwszy od XIX wieku papiernictwo zaczęło przekształcać się z rzemiosła w przemysł, a papier stawał się produktem coraz bardziej powszechnym. U progu XXI wieku papier jest jednym z najczęściej wykorzystywanych produktów (używamy go codziennie m.in. do pisania, drukowania, pakowania, płacenia oraz do celów higienicznych). Światowa produkcja w 2008 roku wyniosła 391 milionów ton, a mieszkaniec Ziemi rocznie zużywa 58 kg papieru. W Polsce prowadzi działalność ponad 400 zakładów wytwarzających papier, tekturę i wyroby papierowe. Dziś branża zatrudnia ponad 45 tysięcy osób. W 2009 roku powstało w Polsce 3275 tys. papieru i tektury, a przeciętne zużycie w przeliczeniu na jednego mieszkańca naszego kraju sięga 101 kg (uwzględniając wyniki handlu zagranicznego). Udział polskiej branży w światowej produkcji wynosi 0,8 procent.

*****

*****

Z historią papieru do Ostrołęki

Wystawa „Dzieje papieru i papiernictwa” odwiedziła już wiele bibliotek i muzeów. 17 września 2010 roku wyeksponowana została w Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Opracowana przez Teresą Windykę i Macieja Szymczyka uzupełniona została o wątki lokalne przez Jana Bałchana. W Ostrołęce wystawę poszerzono m.in. o informacje na temat firmy Stora Enso, która w rok wcześniej obchodziła 50-lecie istnienia. Ekspozycji towarzyszyły warsztaty ręcznej produkcji papieru.

*****

Muzeum Papiernictwa uatrakcyjniło obchody Europejskich Dni Dziedzictwa w czeskim Nowym Mieście

8 września 2010 roku Muzeum Papiernictwa gościło razem z przedstawicielami Urzędu Miejskiego Dusznik-Zdroju w Nowym Mieście nad Metują. Impreza zorganizowana została w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa. Na naszym stoisku można było własnoręcznie wyczerpać arkusze oraz nabyć wyroby z ręcznie czerpanego papieru.

*****

*****

Mistrzostwa świata w letnim biathlonie w Dusznikach-Zdroju

Wieczorem 23 września 2010 roku Muzeum Papiernictwa gościło przedstawicieli Międzynarodowej Unii Biathlonu (International Biathlon Union – IBU), których pobyt w Dusznikach-Zdroju związany był z trwającymi Mistrzostwami Świata w Letnim Biathlonie. Wielkim zainteresowaniem gości cieszył się pokaz czerpania papieru – jedna z głównych atrakcji dusznickiego Muzeum. Po zwiedzaniu wystawy odbył się koncert dusznickiego chóru „Makrotumia” pod dyktando Joanny Kołcz.

*****

Stowarzyszenie Ludzi Wiek Senioralnego w Muzeum Papiernictwa

30 września 2010 roku w Muzeum Papiernictwa odbyła się konferencja „Tajemnice papieru – inspiracje tradycją i nowoczesnością”, przygotowana wspólnie ze Stowarzyszeniem Ludzi Wiek Senioralnego, Miejską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu i Akademią Sztuki Trzeciego Wieku. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objął Marszałek Województwa Dolnośląskiego. Podczas części naukowej dr hab. Maciej Szymczyk przedstawił „Cywilizacyjną i kulturotwórczą rolę papieru”, prof. dr hab. Jerzy Semków wygłosił referat pt. „Psychokulturowe uwarunkowania okresu późnej dorosłości”, Kazimierz Burnat omówił „Pasje wieku dojrzałego”, a Michał Hajtko zaprezentował Ośrodek Alzheimerowski w Ścinawie. Spotkanie w Muzeum zakończyło się pokazem tworzenia papierowych dzieł przez Krystynę Dyrde-Kortykę oraz warsztatami czerpania papieru poprowadzonymi przez Dorotę Zielińską-Pytlową i Dagmarę Kacperowską.

W konferencji udział wzięli m.in. Maria Bierska i Marek Łyczkowski, prowadzący w telewizji wrocławskiej „Telewizyjny Klub Seniora”. W Muzeum przygotowano kolejny odcinek programu, który niedługo później ukazał się w Telewizji Wrocław.

PAŹDZIERNIK

Dolnośląski Festiwal Nauki w Muzeum Papiernictwa

7 i 8 października 2010 roku odbył się Dolnośląski Festiwal Nauki. Podobnie jak w roku poprzednim Muzeum Papiernictwa włączyło się w jego obchody, przeprowadzając bezpłatne warsztaty czerpania papieru. Młodzi uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się, jak powstaje papier, wykonać papierowe kompozycje z dodatkiem suszonych kwiatów oraz zwiedzić muzealne ekspozycje.

*****

Dusznickie Muzeum czerpało we Wrocławiu

9 i 10 października 2010 roku odbyły się we Wrocławiu Targi Turystyczne „Zima 2010”. Muzeum Papiernictwa uczestniczyło w nich razem z dusznickim Urzędem Miejskim, Sanatorium „Chemik” i Hotelem „Fryderyk”. Stoisko dusznickie cieszyło się wielkim powodzeniem. Jak zawsze można było własnoręcznie wykonać kartkę papieru, tym razem ozdobioną śniegowymi gwiazdkami.

Samodzielnie można było czerpać papier także 10 października w Ogrodzie Botanicznym we Wrocławiu podczas VII edycji Dolnośląskiego Festiwalu Dyni. W ramach obchodów grupa słuchaczy z Akademii Sztuki Trzeciego Wieku wzięła udział w specjalnych warsztatach, podczas których powstały papierowe kompozycje z dodatkiem kwiatów.

*****

Wystawa „Życie nad Wezerą”

Komisarz: mgr Beata Dębowska
16 października – 11 grudnia

Życie ludzi zamieszkałych nad niemiecką rzeką Wezerą, a konkretnie w mieście partnerskim Dusznik-Zdroju – w Hoi, było głównym tematem październikowej wystawy w dusznickim Muzeum. Jej uroczyste otwarcie, z udziałem burmistrza Hoi – Edmunda Seidlera, odbyło się 16 października 2010 roku. Ekspozycja ze zbiorów Heimatmuseum Grafschaft Hoya e.V. (z Dolnej Saksonii), została przygotowana przez Elfriede Hornecker – szefową Muzeum w Hoi. Na wystawę składały się: archeologiczne obiekty odnalezione przy brzegach rzeki, ceramika przewożona statkami oraz modele typowych statków pływających po Wezerze. Rzeka ta była też często inspiracją dla artystów. Powstało na ten temat wiele ilustracji i obrazów, które również można było obejrzeć podczas trwania ekspozycji.

Jednym z najbardziej oryginalnych eksponatów zaprezentowanych na wystawie okazała się łódka wykonana z baku brytyjskiego samolotu, który podczas drugiej wojny światowej rozbił się w okolicach Hoi. Zwiedzający wystawę mogli wejść do łódki i poczuć się jak wioślarz sprzed ponad 60 lat.

Patronat honorowy nad wystawą objął Konsul Generalny Niemiec we Wrocławiu Bernhard Brasack.

LISTOPAD

Certyfikat Produktu Turystycznego Dolnego Śląska dla Muzeum Papiernictwa
 4 listopada 2011 roku w siedzibie Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” odbyło się wręczenie Certyfikatów Produktów Turystycznych oraz Rekomendacji Podmiotów Turystycznych Dolnego Śląska. Procesem certyfikacji i rekomendacji objętych zostało ok. 300 podmiotów. Kapituła Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej zdecydowała o przyznaniu 25 certyfikatów i 25 rekomendacji dolnośląskim atrakcyjnym turystycznym i obiektom noclegowym, spośród których pięć certyfikatów przyznanych zostało obiektom na ziemi kłodzkiej. Wśród tej elity znalazło się Muzeum Papiernictwa, oferujące usługi turystyczne na coraz wyższym poziomie. Z rąk Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego Jerzego Łuźniaka Certyfikat Produktu Turystycznego Dolnego Śląska odebrała Marta Nowicka. Uroczystość poprzedzona została szkoleniem z zakresu „Zarządzania jakością w turystyce”, które poprowadzone zostało przez prof. Krzysztofa Mazurskiego, dr. Mieczysława Leniartka oraz dr. Krzysztofa Widawskiego.

*****

*****

O historii papiernictwa w Głucholazach

15 listopada 2010 roku Maciej Szymczyk wygłosił prelekcję pt. „Głuchołaski ośrodek przemysłu papierniczego – historia i współczesność” na spotkaniu w Głucholazach, zorganizowanym w ramach projektu „Historia lokalna na przykładzie wybranych powiatów, miast i gmin”. Wśród słuchaczy były osoby związane dawniej i dziś z Głuchołaskimi Zakładami Papierniczymi, co znacznie ożywiło spotkanie.

*****

„Dzieje papieru i papiernictwa” w Muzeum w Ostrowcu Świętokrzyskim

28 listopada 2010 – 28 lutego 2011

W niedzielne popołudnie 28 listopada 2010 roku w Muzeum Historyczno-Archeologicznym w Ostrowcu Świętokrzyskim odbył się wernisaż wystawy „Dzieje papieru i papiernictwa”, promującej wiedzę o papierze i technice jego wytwarzania. Tradycyjnie w trakcie wernisażu Jan Bałchan zrealizował warsztaty czerpania papieru, które spotkały się z dużym zainteresowaniem gości, licznie przybyłych w tym dniu do muzeum. Dodatkowo ekspozycja została poszerzona o wątki związane z lokalnymi tradycjami papierniczymi, na ziemi kieleckiej sięgającymi jeszcze XVI wieku. Opracowano również materiały dotyczące fabryki papieru w Bodzechowie i fabryki tektury w Dołach Biskupich, które zostały wybudowane w najbliższej okolicy Ostrowca Świętokrzyskiego, a ich historia związana jest z rodziną Witolda Gombrowicza.

GRUDZIEŃ

Wystawa czasowa „Kot w Muzeum, słowo i obraz” Anny Kopeć-Twardowskiej

Komisarz wystawy: mgr Beata
Dębowska
6 grudnia 2010 – 27 lutego 2011

Anna Kopeć-Twardowska jest malarzką i projektantką, autorką felietonów i opowiadań, inicjatorką wielu wystaw, akcji i działań artystycznych w kraju i za granicą. Swoją twórczość prezentowała w cyklach tematycznych: Okna, Żywioty, Taniec, Marzenia, Narodziny, Czas... Jej interaktywna ekspozycja „Pastelowe Marzenia”, łączona ze spektaklami i pokazami, cieszyła publiczność wielu miast w Polsce, Niemczech i Holandii. Dusznicka wystawa „Kot w Muzeum”, oprócz kocich pastelów, prezentowała także literackie teksty, które publikowane były na łamach miesięcznika „Kocie sprawy” – pisma, które objęło nad wystawą patronat medialny.

Wernisaż wystawy uświetnił kameralny recital Agnieszki Kowalskiej-Owczarek i Agnieszki Nowak z zespołu „Agnellus”.

*****

„...zleciały na kawę. Wystawa Świąteczna” – prezentacja sztuki współczesnej autorstwa Adrianny Konopniak-Karpowicz

Komisarz wystawy – mgr Dorota Zielińska-Pytlowany
17 grudnia 2010 – 6 marca 2011.

Przewodnim tematem prac Adrianny Konopniak-Karpowicz są anielskie istoty, które artystka wabi ziemskimi aromatami. 17 grudnia 2010 roku mogli się o tym przekonać wszyscy, którzy odwiedzili w tym dniu Muzeum Papiernictwa. O godz. 13.00 otwarta została świąteczna ekspozycja

„...zleciały na kawę”, którą pokazem parzenia kawy wzbogaciła Henryka Szczepanowska, właścicielka sklepów kolonialnych „Madagaskar”. Na zwiedzających czekał także gorący grzaniec i kawowe smakołyki.

Adrianna Konopniak ukończyła Akademię Sztuk Pięknych na Wydziale Architektury Wnętrz oraz Podyplomowe Studium Przestrzeni Widowskowej przy Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Przemysłowego na ASP. W świat papieru czerpanego wprowadzona została podczas plenerów artystycznych, odbywających się w dusznickim Muzeum od ponad 10 lat, w których brała udział pod kierunkiem Krystyny Dyrdy-Kortyki.

Anioły, kule śniegowe – wykonane z tak popularnego materiału, jakim jest papier – papierowa choinka, a także kącik kawowy zaprojektowany przez samą artystkę – to tylko niektóre eksponaty udostępnione muzealnym gościom. W świąteczną krainę zamienił się również muzealny dziedziniec, gdzie pojawiły się papierowe kompozycje zatopione w bryłach lodu.

*****

W Muzeum Papiernictwa powstał odcinek popularnego programu telewizyjnego „Rozmówki polsko-czeskie”

6 grudnia Telewizja Wrocław nagrała w Muzeum Papiernictwa nowy odcinek „Rozmówek polsko-czeskich” – popularnego programu prezentowanego przez regionalne ośrodki telewizyjne w Polsce i Czechach. Bohaterzy programu – Gabriela Lefenda i Paweł Gołębski – zwiedzali zabytkowy młyn papiernicy i czerpali papier według średniowiecznej techniki. Program został wyemitowany 23 stycznia 2011 roku w TVP Wrocław, a następnie m.in. w TVP Kraków i Opolu oraz w czeskiej telewizji Czt24.

*****

Wielka konserwacja unikatowych zbiorów muzealnych

Miniony rok był dla zbiorów Muzeum Papiernictwa najważniejszym okresem od chwili powstania instytucji. Większości gromadzonych od ponad czterech dekad obiektów związanych z historią papiernictwa oraz dziejami dusznickiego młyna papierniczego dotąd nie poddawano konserwacji. W 2010 roku w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Mecenat 2010” Muzeum otrzymało niebagatelną kwotę 168 920 złotych (101 352 złotych to dotacja MKiDN, a 67 568 złotych – udział własny Samorządu Województwa Dolnośląskiego). Uzyskane środki pozwoliły przeprowadzić konserwację niemal trzech tysięcy obiektów, spośród których większość to prawdziwe unikaty.

Konserwacji poddano m.in. 1987 historycznych arkuszy papierów ze znakami wodnymi, 804 arkusze zdobione dawnymi technikami, 120 paszportów, mapy, obrazy oraz meble z muzealnej kolekcji. Większość zakonserwowanych arkuszy papieru wykonano od XVI do XX wieku w nieistniejących już dziś czerpalniach na ziemiach polskich. Papiery ozdobne (m.in. marmurkowe, kłajstrowe, nakrapiane) pochodzą głównie z XIX i początków XX wieku, a paszporty dokumentują podróże od XVIII do XX stulecia. Odnowiono portrety właścicieli dusznickiego młyna papierniczego z XVI–XIX wieku, wizerunek Madonny Wambierzyckiej (prawdopodobnie wiszący niegdyś na drzewie przed papiernią) oraz niezwiązany z papiernictwem, lecz wyjątkowo cenny obraz „Pejzaż z jeziorem” XIX-wiecznego malarza Johanna Wilhelma Schirmera.

Część odnowionych i zakonserwowanych eksponatów już wzbogaciło wystawy Muzeum (m.in. portrety papierników zdobią hol i sale muzealne). Inne będą wykorzystane na wystawach czasowych organizowanych w najbliższych miesiącach; w maju zaprezentujemy obraz Schirmera, a w lipcu otworzymy wystawę „Paszporty krajów Unii Europejskiej” (w ramach polskiej prezydencji), której trzon będą stanowiły historyczne paszporty.

Realizację projektu pod względem organizacyjnym nadzorowała wicedyrektor Muzeum Joanna Sereżyńska.

*****

oprac. Maciej Szymczyk

*Autorzy zdjęć wykorzystanych w Kronice:
Jan Bałchan, Agata Daniel, Artur Goliński, Dariusz Mielec, Adam Sereżyński,
Maciej Szymczyk, Dorota Zielińska-Pytłowany*

Wyciąg ze statystyki 2010 roku (w nawiasach dane za 2009 r.)	
Ogólna liczba zwiedzających	64 279 osób (65 935)
Uczestnicy lekcji	11 359 osób (11 474)
Uczestnicy warsztatów muzealnych	2 834 osoby (3 080)
Wystawy czasowe otwarte w siedzibie Muzeum	12 (11)
Liczba miejsc prezentacji wystaw wędrujących	6 (8)
Pokazy czerpania papieru na imprezach zewnętrznych	21 (22), w tym: – 5 (5) podczas wernisaży, – 16 (17) na innych imprezach (pikniki, festyny itp.)
Zbiory muzealne powiększono o	415 obiektów (93)
Księgozbiór powiększono o	82 woluminy (86)
Liczba arkuszy papieru czerpanego	51,5 tys. (61,3 tys.)
Liczba kopert	12 tys. (19,08 tys.)
Muzeum w programach telewizyjnych i radiowych	ponad 60 (ponad 45)
Muzeum w informacjach prasowych	ponad 290 (ponad 250)
Liczba wydawnictw własnych	25 (24)

Wykaz pracowników Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju zatrudnionych w 2010 roku

1. Jan Bałchan	kustosz, kierownik Działu Papiernictwa Współczesnego
2. Agnieszka Chudziak	stażystka do 14.06.2010 specjalista ds. organizacji od 15.06.2010
3. Ryszard Czerwiński	rzemieślnik czerpalnik papieru od 1.02.2010
4. Tomasz Czerwiński	stażysta od 15.02.2010
5. Agata Daniel	kierownik Działu Produkcji Papieru Czerpanego
6. Beata Dębowska	kustosz, kierownik Działu Historii Dusznik Zdroju
7. Krystyna Gajowska	rzemieślnik obróbki papieru
8. Artur Goliński	adiunkt muzealny, kierownik Pracowni Grafiki
9. Wiesława Hajkowska	opiekun ekspozycji
10. Danuta Hochhaus	pracownik gospodarczy / opiekun ekspozycji do 28.02.2010 sprzedawca od 01.03.2010
11. Jadwiga Janicka	starsza księgowa
12. Janusz Janiszewski	główny księgowy
13. Dagmara Kacperowska	asystent muzealny do 31.08.2010 w Dziale Naukowo-Oświatowym adiunkt muzealny od 1.09.2010 w Dziale Naukowo-Oświatowym
14. Józef Kapica	specjalista ds. maszyn i urządzeń papierniczych
15. Ewa Kłonowska	adiunkt muzealny w Bibliotece Naukowej
16. Czesław Lichołat	specjalista czerpalnik papieru
17. Dawid Lichołat	specjalista czerpalnik papieru
18. Dorota Malińska	pracownik gospodarczy / opiekun ekspozycji od 1.03.2010 do 5.11.2010

19. Ilona Midura	sprzedawca do 28.02.2010 specjalista ds. marketingu i sprzedaży od 1.03.2010
20. Regina Mierzewska	sekretarka
21. Marta Nowicka	asystent muzealny w Dziale Naukowo-Oświatowym
22. Edward Płachytko	rzemieślnik czerpalnik papieru
23. Joanna Seredyńska	wicedyrektor Muzeum Papiernictwa
24. Katarzyna Skowron	specjalista ds. organizacyjnych
25. Beata Sypek	rzemieślnik obróbki papieru
26. Maciej Szymczyk	dyrektor Muzeum Papiernictwa
27. Marek Tryniecki	specjalista ogrodnik
28. Dorota Tryniecka	pracownik gospodarczy
29. Urszula Wasielewska	sprzedawca
30. Tomasz Wielkopolski	specjalista czerpalnik papieru do 18.01.2010
31. Teresa Windyka	starszy kustosz, kierownik Działu Historycznego
32. Dorota Zielińska- Pytlowany	adiunkt muzealny, kierownik Działu Naukowo- Oświatowego

oprac. Regina Mierzewska

Informacje dla Autorów

- Redakcja „Rocznika Muzeum Papiernictwa” przyjmuje wyłącznie teksty niepublikowane.
- Wszystkie teksty są recenzowane przez specjalistów. Po uzyskaniu pozytywnej recenzji Redakcja podejmuje ostateczną decyzję o przyjęciu tekstu do druku.
- Artykuły przeznaczone do Rocznika nie powinny przekraczać 20 stron maszynopisu znormalizowanego (1 arkusza wydawniczego), w uzasadnionych przypadkach 25 stron. Dalsze zwiększenie objętości tekstu przez Autora wymaga wcześniejszego uzgodnienia z Redakcją.
- Do objętości artykułu nie jest wliczane streszczenie autorskie nieprzekraczające 2000 znaków, które należy przekazać Redakcji wraz z ostateczną wersją artykułu. Streszczenia są przeznaczone do przetłumaczenia na języki obce i zostaną zamieszczone pod tekstem artykułu.
- Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz wprowadzania zmian po uzgodnieniu z Autorem.
- Do artykułu, jeśli tematyka na to pozwala, należy dołączyć zdjęcia i/lub ilustracje w liczbie uzgodnionej z Redakcją.
- Jeżeli ilustracje chronione są prawami autorskimi, należy dostarczyć pisemną zgodę autora lub właściciela ilustracji na ich reprodukcję. Odpowiedzialność wynikającą z naruszenia praw autorskich i praw wydawniczych ponosi Autor.
- Składane do Redakcji recenzje nie powinny przekraczać 10 stron maszynopisu znormalizowanego (0,5 arkusza wydawniczego).
- Recenzje powinny (poza szczególnie uzasadnionymi przypadkami) dotyczyć publikacji wydanych nie dawniej niż w ciągu ostatnich dwóch lat; w opisie dzieła recenzowanego prosimy podawać ISBN i/lub ISSN.
- Autorzy proszeni są o podanie następujących danych personalnych: tytuł i stopień naukowy, miejsce pracy wraz z dokładnym adresem, adres do korespondencji, numer telefonu i adres poczty elektronicznej. Powyższe dane przeznaczone są jedynie do wiadomości i na potrzeby Redakcji.
- Po ukazaniu się publikacji Autorzy artykułów otrzymują bezpłatnie 1 egz. czasopisma oraz 10 nadbitek własnego artykułu.
- Autorzy recenzji i krótkich not otrzymują 1 egz. czasopisma (nie otrzymują nadbitek).
- Materiały do bieżącego tomu Rocznika należy nadsyłać do dnia 15 lipca.
- Materiałów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Wskazówki techniczne

- Teksty artykułów prosimy składać w programie Microsoft Word.
- Załączone tabele i wykresy powinny być opracowane w programie Microsoft Excel.
- Materiały ilustracyjne powinny być opisane, ponumerowane, a na marginesie wydruku należy zaznaczyć propozycję ich umieszczenia w tekście. Redakcja zastrzega sobie możliwość przesunięcia poszczególnych ilustracji i dostosowania ich lokalizacji w tekście artykułu do wymogów wydawniczych.

- Teksty należy składać w formie wydruku oraz w wersji elektronicznej (CD-ROM lub w formie pliku przesłanego pocztą e-mail na adres Redakcji). Ilustracje do tekstu należy dostarczyć w formie elektronicznej na płycie CD lub przesłać na adres e-mail w formacie .jpg, .bmp lub .tif w rozdzielczości 300 dpi.
- Należy zachować podwójny odstęp między wierszami (ok. 30 wierszy na stronie), margines ok. 2,5 cm.
- Prace redakcyjne i edytorskie oraz formatowanie i łamanie tekstu artykułu odbywają się na etapie wydawniczym. W związku z tym prosi się Autorów o nieformatowanie przekazywanego tekstu (wyjątek stanowi formatowanie tabel i wykresów) oraz niedzielenie wyrazów w tekście.
- Na wstępie maszynopisu (u góry z lewej strony) należy zamieścić imię i nazwisko Autora (bez podawania tytułów naukowych), pod spodem miasto zamieszkania lub miejsce pracy Autora, w kolejnej linii wyśrodkowany tytuł artykułu (bez kropki na końcu).
- Tekst właściwy powinien być napisany jednym krojem pisma (w zasadzie czcionką prostą) o niezmienniej wielkości, bez pogrubień i podkreśleń, ze stałym odstępem między wierszami, bez wprowadzania twardego znaku podziału wiersza i znaku podziału strony. Prosi się o niestosowanie jakiegokolwiek formatowania akapitu, odstępów między akapitami, wcięć, wysunięć itd.
- Cytaty – zarówno w tekście, jak i w przypisach – należy ujmować w cudzysłów. Cytaty pochodzące z literatury obcojęzycznej zamieszczane w tekście właściwym powinny występować w polskim przekładzie, cytaty w przypisach należy zamieszczać w języku oryginału. Z wyjątkiem prac z dziedzin lingwistyki i pokrewnych należy unikać przesycenia tekstu zbędnymi cytatami.
- Używanie skrótów powinno być ograniczone do minimum. Dopuszczalne są skróty powszechnie przyjęte w języku polskim, takie jak: m.in., np., nr, ul., itd., itp., tzw.
- Uważane jako powszechnie jasne są skróty przyjęte przez polski układ miar i wag, takie jak: kg, km, cm oraz skrót zł (gr) na określenie polskiej waluty.
- Dopuszczalne są skróty pochodzące z języków obcych odnoszące się do zagranicznych środków płatniczych, jednak przy pierwszym ich zastosowaniu należy podać pełną nazwę waluty w języku polskim, np. talar Rzeszy (Rtlr.).
- Skróty nazw własnych muszą być bezwzględnie przy pierwszym ich użyciu rozwinięte, np.: Korpus Ochrony Pogranicza (KOP), Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Armia Krajowa (AK) itd. Zasadzie tej podlegają również nazwy państw, np. Niemiecka Republika Demokratyczna (NRD), Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR), Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD) itd. W dalszej części tekstu można używać wcześniej wyjaśnionych skrótów, uznając je za w pełni zrozumiałe: KOP, PZPR, AK, NRD, ZSRR, KRLD itd.
- Wyjątkiem niewymagającym rozwinięcia są skróty przyjęte w polskiej oraz międzynarodowej terminologii w publikacjach naukowych, w szczególności będące częścią nazwy własnej, np. Waffen SS, albo traktowane w całości jako nazwy własne, np. samochód marki Fiat albo marki BMW, samolot PZL (w nazwie, np. PZL „Karaś”), okręt ORP „Błyskawica” itd.
- W wypadku skrótów obowiązują formy przyjęte w najnowszym wydaniu *Słownika języka polskiego*.

- W wypadku nazw odnoszących się do niepolskich organizacji w tekście obowiązuje pełna nazwa w języku polskim, natomiast skrót nazwy może być podawany w języku oryginału, np. Socjalistyczna Partia Niemiec (SPD).
- Przy transkrypcji z alfabetów innych niż łaciński należy przestrzegać reguł określonych w polskiej normie biblioteczej: PN-ISO 9-2000.
- W wypadku nazw miejscowości znajdujących się poza granicami Polski, ale mających polskie nazwy należy w tekście użyć nazwy polskiej, np. Drezno (zamiast Dresden), Praga (zamiast Praha), Lwów (zamiast Lviv), Nowy Jork (zamiast New York). Uwaga ta nie odnosi się do zapisu bibliograficznego, w którym nazwę miasta należy umieścić w formie podanej przez wydawcę.
- W razie posługiwania się historycznymi (niepolskimi) jednostkami miar i wag (funt, łut, uncja, stopa, łokieć, wiorsta, mila, kamień, cetnar itd.), prosi się Autorów o ich przeliczenie w przypisie na obecnie używane w Polsce wartości, umożliwiające czytelnikowi pełne zrozumienie tekstu. Ma to szczególne znaczenie, gdy określenie używane w czasach dawniejszych nie jest jednoznaczne (mila śląska, czeska, pruska, angielska, morska itd.) albo w ciągu wieków ulegało zmianom.
- Teksty opracowań (analizy, syntezy) muszą zawierać przypisy. Numer przypisu powinien zostać zamieszczony po fragmencie tekstu, do którego odnosi się przypis. Oznaczenie przypisu należy umieścić bezpośrednio po tekście przed znakiem przestankowym.
- Przypisy służą zasadniczo do podawania źródeł wykorzystanych przy pisaniu pracy. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zamieszczanie w przypisach dodatkowych, niedługich komentarzy, wyjaśnień uzupełniających albo leksykalnych oraz cytatów.
- Przypisy powinny być umieszczone pod tekstem i posiadać numerację ciągłą.
- W przypadku powoływania się na źródło archiwalne, muzealne lub biblioteczne należy podać miejsce przechowywania źródła oraz jego sygnaturę albo numer inwentarzowy.
- Przy powoływaniu się na tekst opublikowany należy podać: pierwszą literę imienia autora (z kropką), nazwisko autora, tytuł pracy oraz miejsce i rok wydania, jeśli jest to publikacja książkowa, albo dane bibliograficzne dzieła zwartego, w którym ukazała się praca. Przykłady zapisów zostały zamieszczone pod niniejszymi Wskazówkami.
- W wypadku niemożności ustalenia autora książki (anonimowego autora) należy przed tytułem użyć skrótu „[b.a.]” w nawiasie kwadratowym.
- Jeśli w publikacji nie jest podany rok wydania, używa się skrótu „[b.r.]” w nawiasie kwadratowym o ile z innych źródeł nie wynika, w którym roku ukazała się dana pozycja. Jeśli rok opublikowania nie został podany, ale możemy go ustalić (np. na podstawie katalogów bibliotecznych), rok wydania podajemy w nawiasie kwadratowym.
- W wypadku nienumerowanych stron (np. w gazetach codziennych) należy zastosować skrót „nlb.”.
- Praca cytowana wcześniej i obecnie cytowana ponownie w kolejnym przypisie winna zawierać dane autora (pierwsza litera imienia z kropką, pełne nazwisko autora), pierwsze słowa tytułu zakończone wielokropkiem i w nawiasie kwadratowym numer przypisu, w którym pozycja ta wystąpiła po raz pierwszy w pełnym zapisie bibliograficznym, a następnie strona w pracy cytowanej, do której odnosi się bieżący przypis.
- Jeśli przypis odwołuje się do pracy podanej w przypisie bezpośrednio go poprzedzającym, należy użyć jedynie określenia „ibidem” z podaniem numeru strony.

Przykładowe opisy bibliograficzne w przypisach:

Wydawnictwo zwarte:

1. K. Małczyńska, *Dzieje starego papiernictwa śląskiego*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1961, s. 92.

Rozprawa w wydawnictwie zwartym:

2. K. Popiński, *Rola edukacji na poziomie wyższym w modernizacji społeczno-ekonomicznej Polski w latach 1945–1989* [w:] *Modernizacja czy pozorna modernizacja*, praca zbiorowa pod red. J. Chumińskiego, Wrocław 2010, s. 232.

Artykuł w czasopiśmie:

3. J. Piłatowicz, *Chemiczne stowarzyszenie inżynierów i techników w Polsce do 1939 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2003, nr 3–4, s. 95–98.

Praca cytowana ponownie oraz zapis przypisu odnoszący się do pracy podanej w przypisie bezpośrednio go poprzedzającym:

4. K. Popiński, *Rola edukacji na poziomie wyższym...* [2], s. 235.

5. *Ibidem*, s. 236.

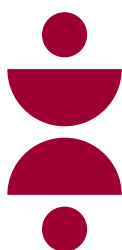
Praca z anonimowym autorem i niezamieszczonym rokiem wydania publikacji:

6. [b.a.], *Bad Reinerz, klimatischer walddreicher Höhenkurort*, Bad Reinerz [1891], s. 5.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

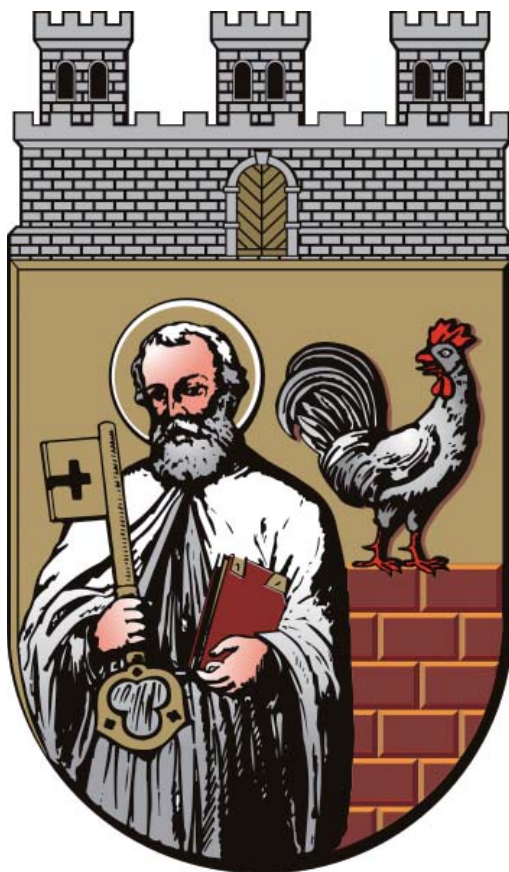

PWPW

POLSKA WYTWÓRNA
PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

PWPW S.A. partnerem Muzeum Papiernictwa
w Dusznikach Zdroju

Duszniki-Zdrój – miasto z duszą

